

www.vaikuttavamuseo.fi

Glasgown museot osana yhteiskunnallista yritystä

Glasgown museokenttää voi luonnehtia ainutlaatuiseksi. Kynnys museoihin on matalalla ja ne on mielletty keskeiseksi osaksi hyvinvointipalveluja. Glasgown museoiden suosituimmassa kohteessa, Kelvingrove Art Gallery and Museumissa vieraili vuonna 2009 lähes 1,4 miljoonaa kävijää koko Skotlannin asukasluvun ollessa 5,5 miljoonaa. Kaupungin omistamat museot ovat osa valtavaa Glasgow Life -yritystä, joka vastaa laaja-alaisesti kaupungin tarjoamista hyvinvointipalveluista.

Glasgow Life on maan laajamittaisin esimerkki hyvinvointipalvelujen ulkoistamisesta yhteiskunnalliselle yritykselle. (Community interest company, CIC) Osa-alueet ja toiminimet ovat: Glasgow Arts, Glasgow Communities, Glasgow Events, Glasgow Libraries, Glasgow Museums, Glasgow Music, Glasgow Sport ja Young Glasgow. Yhtiöittämisen taustalla ovat pitkälti olleet verotukselliset ja taloudelliset syyt, mutta toiminnassa haetaan myös yhteisiä synergioita ja parempaa vaikuttavuutta. Kansallisten politiikkojen ja strategioiden tuomisesta toiminnan suunnitteluun vastaa Policy and Research Team.

Glasgow Museums -kokonaisuus käsittää yhdeksän museota sekä myös yleisölle avoimena olevan kokoelmakeskus Museum Resource Centerin. Uusin museo on 2011 kesällä avattu Riverside Museum (Museums of Transport), jossa ensimmäisten kuukausien aikana on vierailut jo yli puoli miljoonaa kävijää. Museonjohtajan (Head of Museums and Collections) lisäksi johtajistoon kuuluu kaksi Senior Museums Manageria vastuualueinaan yleisöpalvelut (Public Programming and Customer Service) ja kokoelmat (Collections & Content Development). Organisaatiota kehitettiin edelleen muutamia vuosia sitten tapahtuneen yhtiöittämisen jälkeen ja esimerkiksi yhtiön eri osa-alueet läpäiseviä tavoitteita määriteltiin parhaillaan. Museo näki yhtiöittämisen olevan aito ja mahdollisuuksia luova asia, vaikka ympäristö (ja jotkut rahoittajat) näkevät edelleen kokonaisuuden olevan vanha kaupungin organisaatio uudella nimellä. Suurin osa rahoituksesta tulee edelleen kaupungilta. Glasgown museoilla ei ole kansallista statusta tai rahoitusta (vrt. Liverpool).

Uusin kohde on liikenteen historiaan keskittynyt Riverside Museum, Zaha Hadidin suunnittelema rakennus on samalla osa aluekehitystyötä ja joenranta-alueen käytön kehittämistä. Asiakaslähtöisyyteen on erityisesti panostettu jo museon suunnitteluvaiheessa. Tutkimus- ja taustatyö käsitti paitsi kävijätutkimuksia, myös yleisön konsultointia erilaisista asiakasryhmistä koostuvien paneelien t. raatien avulla, joista saatiin suoraa palautetta uusien näyttelyiden rakentamiseen. Monista museoista poikkeava on myös Glasgown museoiden näyttelyissä käytetty, perinteiset museotyyppien väliset rajat ylittävä konsepti, jossa taidetta, kulttuurihistoriallisia ja luonnontieteellisiä kokoelmia esitellään yhdessä.

www.vaikuttavamuseo.fi

Glasgow museoiden asema osana kulttuuripalveluja on vahva. Koko kulttuuriala on kasvanut huomattavasti kulttuuripääkaupunkivuoden 1990 jälkeen ja sillä on ollut merkittäviä työllistymistä lisääviä vaikutuksia. Väestön osallisuusaktiivisuus kulttuuritarjontaan on noussut alle Skotlannin keskiarvon olevasta sen yläpuolelle. Kulttuurin merkitys kaupungin asukkaiden hyvinvoinnille ja alueen vetovoimaisuudelle on laajalti tunnustettu ja tutkittu asia (ks. John Myerscoughin raportti.) Museoiden sisäänpääsy on ilmainen ja asukkaiden peruspalveluna sitä pidetään erittäin tärkeänä. Sen sijaan muu palvelutarjonta (esim. opastukset ja opetuspaketit) on hinnoiteltu suhteuttaen hintatason alueen muuhun tarjontaan.

Asiakas- ja asukaslähtöinen kehittämisote vaikuttaa toimivan läpäisevänä Glasgowssa ja palvelujen kehittämiseen asiakaslähtöisesti ja kokonaisvaltaisesti panostetaan monella tasolla. Uusi ja innovatiivinen tapa kehittää koko kaupunkia laajemmassa mittakaavassa osallistavasti on esimerkiksi Understanding Glasgow – The Glasgow Indicators Project, jonka tarkoituksena on kartoittaa kaupungin ja sen asukkaiden hyvinvointia, tarpeita, seurata ja ennakoita kehitystä sekä rohkaista asukkaita ja toimijoita vuorovaikutteiseen kehittämiseen.

Teksti: Ulla Teräs

Lisätietoa:

Glasgow museot:

<http://www.glasgowlife.org.uk/museums/Pages/home.aspx>

John Myerscough:n raportti kaupungin kulttuurialasta:

http://www.understandingglasgow.com/resources/502_the_myerscough_report

Glasgow Indicators Project:

<http://www.understandingglasgow.com/>

Out there –blogi. Uusia kosketuspintoja ja ideoita museoille erilaisten yleisöjen tavoittamiseen:

<http://openmuseumoutthere.wordpress.com/>

Kommentit:

- Läpäisevä asiakaslähtöinen ote toiminnan eri tasoilla (näyttelyn rakentamisesta koko kaupungin palvelujen kehittämiseen)

- Museoiden vahva asema paikallisena "olohuoneena" ja asukkaille suunnattuna peruspalveluna.